

Thema 2 Natuurlijke Dynamiek

HIER DOEN WE HET VOOR!

Waar het kan worden natuurlijke dynamische processen in de Waddenzee gestimuleerd, zoveel mogelijk hersteld of versterkt. Dit bereiken we door het wegnemen of het verminderen van opgeworpen barrières of invloeden. Dit draagt bij aan een veerkrachtige natuur en behoud van het Waddengebied als klimaatbuffer.

Om dit doel te bereiken hebben we in 2019 gewerkt aan:

Herstelproject en bewustwording natuurlijk dynamiek eilandstaarten

Project in het kort

Door het vastleggen van duinen en de aanleg van stuifdijken is veel dynamiek langs de zandige kust van de eilanden verloren gegaan. Karakteristieke kustflora en -fauna zijn mede hierdoor verdwenen. PRW stimuleert het herstel van de natuurlijke dynamiek waarbij veiligheid en maatschappelijk draagvlak voorop staan.

Dit hebben we gedaan

Met alle beheerders is verkend welke wensen en mogelijkheden er op dit moment zijn. Ook hebben we meegewerkt aan de uitwerking van de Boschplaatvisie op Terschelling.

Dit hebben we in 2019 bereikt

PRW had een verbindende rol bij het creëren van draagvlak voor de creatie van washovers bij de Boschplaatvisie op Terschelling. We zijn in overleg met provincie Fryslân om te verkennen of en hoe plaatselijke versterking, zoals met schelpdierriffen, erosie van de kwelders kunnen aanpakken. Op de Waddeneilanden werken mensen al aan meer ruimte voor dynamische processen. Op verzoek kan PRW adviseren.

Maatregelenpakket verminderen impact van bodemberoerende activiteiten

Project in het kort

In grote delen van de Waddenzee wordt de bodem frequent beroerd, bedekt of omgewoeld door menselijke activiteiten (baggeren, aanleg kabels en leidingen, visserij). Ook de hoge dynamiek van wind en water zorgt voor natuurlijke bodemberoering. Het is van belang om de effecten van bodemberoering in beeld te krijgen om, indien nodig, een maatregelenpakket te ontwikkelen voor het verminderen van de impact van bodemberoerende activiteiten.

Dit hebben we gedaan

Rijkswaterstaat (RWS) en PRW gaven gezamenlijk opdracht om alle beschikbare kennis van zowel menselijke als natuurlijk vormen van bodemberoering en verstoring in beeld te brengen. Om zo een actueel overzicht te krijgen van de mate waarin ze effecten veroorzaken op de morfologie en de ecologie van het sublitorale deel van de Waddenzee en vergelijkbare systemen wereldwijd. Voor deze studie is een klankbordgroep opgericht met vertegenwoordigers van de belangrijkste belanghebbenden: visserijorganisaties, natuurorganisaties, nutsbedrijven, ministerie van Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit (LNV) en de Waddenprovincies.

Dit hebben we in 2019 bereikt

We spelen een verbindende rol in de samenwerking tussen opdrachtnemers, klankbordgroep en opdrachtgevers in de studie naar bodemberoering. Want voor deze aanpak is de commitment van alle betrokken partijen noodzakelijk. Deze studie ronden we begin 2020 af met daarbij een review door de Waddenacademie. Het is een eerste stap om, indien nodig, een maatregelenpakket te ontwikkelen voor het verminderen van de impact van bodemberoerende activiteiten.

Haalbaarheidsstudie en pilot benutting slib Waddenzee

Project in het kort

Het aanbod van slib in de Waddenzee is (nagenoeg) 'oneindig' groot. Het wordt in grote hoeveelheden afgezet in de rustige delen van de Waddenzee. De vraag is of er, in analogie met de ervaringen in de Eems-Dollard, mogelijkheden zijn om slib uit de Waddenzee duurzaam te hergebruiken. Slib niet meer als afvalstof, als probleem, maar juist als kans bij opgaven van klimaatmitigatie en -adaptatie, kustveiligheid en een duurzame landbouw. Met haalbaarheidsstudies en pilots verkennen we de mogelijkheden.

Dit hebben we gedaan

In het ontwerp onderzoek 'Groot Harlingen' lieten we onderzoeken wat slib uit de haven van Harlingen, 1 miljoen m³ per jaar, kan betekenen voor de regio. Door gesprekken met mensen uit de regio, excursies naar interessante plekken en analyse van de opgaven van de regio, is informatie verzameld die zijn vertaald in voorstellen. We startten met de voorbereidingen voor het idee 'Vogelterp' (werktitel). Een mogelijke oplossing voor het baggerbezwaar van kleine haventjes. Is het mogelijk om met koud geperste slibblokken, een innovatie uit het Eems-Dollard 2050 proces, predatorvrije broedrotsen te maken die tegelijkertijd als circulair slibdepot werken? Depots waar boeren uit de omgeving periodiek slib als bodemverbeteraar uit kunnen halen.

Dit hebben we in 2019 bereikt

Het resultaat voor Groot Harlingen is een inspiratiebrochure met verrassende ruimtelijke en technisch-economische voorstellen. Deze brochure met kaartbeelden en technische ontwerpschetsen komt begin 2020 beschikbaar. De feedback van de direct betrokkenen is daarin verwerkt. Het werk tot nu toe wordt al gebruikt als input voor de Programmatische Aanpak Grote Wateren (PAGW) maatregelen 'verzachten randen Koehoal-Lauwersmeer'. Ook bereiden we een studiereis voor, waarbij we met een gezelschap wetenschappers, beleidsmakers en beheerder willen leren van slib-onttrekkingsmaatregelen in het trilaterale Waddengebied. Een eerste aanzet voor een Waddenzee community rond slib-toepassing.

"SLIB DAT VRIJKOMT UIT BEHEER VAN DE WADDENZEE IS PRACHTIGE GRONDSTOF VOOR NIEUWE LANDMAKERS EN POTTENBAKKERS."

– Ineke Noordhoff, publiciste